

vilde træffes, end efter hvad her er foreslaaet. Ganste vist vil jeg ikke sige, at der i alt Fald paa nærværende Standpunkt — thi der skal jo være en Overgangsperiode i enhver Sag, som skal kunne vinde Fremme paa en rigtig helbig Maade, altsaa ogsaa i denne, for at alle Bedkommende kunne blive fortrolige med den nye Ordning. — jeg vil altsaa ikke sige, at det just i Dieblisset skulde være rigtigt at give Menigheden Ret til blandt alle de indkomne Ansøgninger at vælge den Mand til Præst, som den synes bedst om; jeg skal indvømme, at nogen Begrænsning deri bør der vel være; men jeg tror rigtignok, at der maa indsendes et langt større Antal Ansøgninger til vedkommende Kommune, end her er nævnt. Jeg vil saaledes antage, at, hvis Kultusministeren havde Ret til at tage f. Ex. en Erebiedel af Ansøgningserne fra og saa skulde sende de øvrige to Erebiedele til Menighedsudvalget, om hvis Sammenfætning jeg nærmere skal udtale mig, saa turde det være passende. Efter det foreliggende Forslag skal jo den Bestyrelse, der skal være tilstede for at forestaa Ledelsen af Præstevalget, bestaa af Provsten som Formand og 2 af Kommunalbestyrelsen valgte Mænd. Jeg tror nu, at denne Valgbestyrelse burde være et Menighedsudvalg, og at dette burde komme tilstede gennem et af samtlige valgberettigede Beboere i Kommunen efter Forholdstalsvalgmaaden forestaget Valg. Antallet af dets Medlemmer burde fastsættes i Forhold til Pastoratets Størrelse; det kunde jo sættes til 3, 5 eller 7. Naar saa de to Erebiedele af Ansøgningserne tilsendtes dette Menighedsudvalg — naar jeg nævner to Erebiedele, er det just ikke min Mening at fastholde dette Tal, men jeg nævner det kun som Eksempel, — kunde det atter efter Forholdstalsvalgmaaden udtage t. Ex. tre af Ansøgerne og saa kunde Menighedsmedlemmerne vælge blandt disse. — Med Hensyn til den Albergrensning, der i § 3 er fastsat for Berettigelsen til at deltage i Præstevalget, nemlig 30 Aar, forekommer det mig, at den ikke passer; thi, naar det fra Lovgivningsmagtens Side tidligere er flaaet fast, at enhver bosiddende Mand, som svarer Stat til Kommunen, skal have Ret til at deltage i Valget af de kommunale Lidsmænd ved 25 Aars Alderen, saa forekommer det mig, at ved Valget af Præsterne maatte Albergrensningen ogsaa være 25 Aar. Med Hensyn til Kvinders Valgberettigelse kan jeg slutte mig til, hvad den sidste erede Taler yttrede. Dernæst tror jeg, at der mangler en Bestemmelse i Lovforslaget, som jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa. Hvorvel jeg indser, at det vil være af en særdeles gavnlig Indflydelse paa Forholdet mellem Præsterne og Menigheden, at en saadan Valgmaade bliver indført, som jeg har tilladt mig at antyde, kunde det dog tænkes, at den Tid kunde komme, at en Menighed gerne vilde af med sin Præst. Derfor tror jeg ogsaa, at det

vil være rigtigt, at der i Lovforslaget findes Bestemmelser, som fastsætte Regler for, hvorledes en Menighed kan blive af med sin Præst. Det er langt fra, at jeg mener, at det skulde kunne ske paa en ganste vilkaarlig Maade; jeg mener, at det kun skulde kunne ske under betryggende Omstændigheder for vedkommende Præst, saaledes nemlig, at det var forbundet med ikke ubetydelige Pengeoffre fra Menighedens Side. — Det var disse Bemærkninger, jeg vilde tillade mig at gøre, og som jeg vil bede den erede Kultusminister om saa vidt muligt at tage Hensyn til saavel som ogsaa det Udvalg, som jeg antager, at Lovforslaget vil blive henvist til. Jeg har det Naab, at det da vil komme til at foreligge i en saadan Skikkelse, at jeg vil kunne give det min Stemme, og jeg er overbevist om, at, forsaavidt den høitagtede Kultusminister i Samvirket med Repræsentationen kunde bidrage Sit til, — som jeg ikke tvivler om, at han vil, — en lykkelig Afsendelse af denne og den anden lignende Sag i den Retning, som jeg her har tilladt mig at antyde, da vil han skaffe sig en stor Anerkjendelse af det store Flertal i Befolkningen.

N. Rasmussen: Som en af Grundene til den indskrænkede Valgfrihed, som dette Lovforslag indeholder, har den erede Kultusminister ligesom ogsaa det erede Medlem for Kjøbenhavn (Bloug) paaberaabt sig Erfaringen. De have i den Maade, hvorpaa Skolelærerne kaldes, set et ganste sikkert Bevis og deraf faaet den bestemte Overbevisning, at det ikke gaar an at give Menighederne en videre gaende Valgret med Hensyn til Præsterne end den, dette Lovforslag indeholder. Jeg vil nu nedlægge en Indsigelse imod, at det skulde være en almindelig Mening, at den Maade, hvorpaa Skolelærerne kaldes, er uheldig af den Grund, at Ansøgningserne forelægges de kommunale Bestyrelser. Dersom den erede Minister ved det Cirkulære, han har udsendt til Skoleraadene, havde spurgt de kommunale Styrelser derom, saa vilde den høitærede Minister have faaet et Svar, som vilde have overtydet ham om, at Skolen, som det erede Medlem omtalte — ved Skolen maa jo forstaa Beboerne (Modsigelse). Jo, det er jo dog Beboerne, som sikkest maa have en Mening, om Undervisningen bliver givet paa en for Beboerne helbig Maade eller ikke; og jeg veed derfor ikke, hvad man skal forstaa ved Skolen, naar det ikke skal være Beboerne. Skolen selv er jo Angenting, den er jo kun et Hus. Men, som sagt, dersom den høitærede Minister vilde forlange en Erklæring af de kommunale Styrelser, om de anse de Rettigheder, som de have faaet ved Skoleloven af 1856, for stabile for Skolen, saa vilde den høitærede Minister have faaet et andet Svar end det, som Ministeren gav tilskende, at han samtykkede i. Jeg vil derfor for mit Bedkommende sige, at, naar der ikke skal gives